

**KAKO TRAŽITI/NAĆI
POSAO NAKON ZATVORA**

Tisak i distribuciju ove brošure financijski su omogućili Ministarstvo pravosuđa i
Hrvatska banka za obnovu i razvoj.

Brošura je nastala u okviru projekta Rešetke nisu prepreke.
Sadržaj brošure u isključivoj je odgovornosti udruge Roda.

IMPRESUM

KAKO TRAŽITI /NAĆI POSAO NAKON ZATVORA

Autorice: volonterke i članice udruge Roda

U brošuri korišteni i sadržaji iz priručnika i brošura:

- Priprema zatvorenika za tržište rada - priručnik za trenere, HZZ, autorice Višnja Perin i Snježana Terihaj
- Priručnik za vođenje radionica o mogućnostima uključivanja u tržište rada za zatvorenice i zatvorenike, HZZ Požega, Anita Savič i Ljiljana Žanetić,
- NA TVOJOJ STRANI 1.0, Udruga za kreativni socijalni rad

Nakladnik:

Roda - Roditelji u akciji
Zagreb, Žerjavićeva 10
tel. 01 61 77 500, fax 01 61 77 510
www.roda.hr • roda@roda.hr

Fotografije:

Shutterstock

Lektura:

Editor.hr

Grafički uredio i pripremio za tisak:

ACT PRINTLAB d.o.o.

Tisak:

ACT PRINTLAB d.o.o. | Dr. Ivana Novaka 38 | 40000 Čakovec
Tiskanjem ove brošure u tiskari ACT PRINTLAB d.o.o. Roda podupire neprofitno poduzetništvo s ciljem razvoja civilnoga društva. Osnivač ACT Printlaba neprofitna je nevladina organizacija AUTONOMNI CENTAR – ACT (www.actnow.hr).

Naklada:

3 000 primjeraka

***Vaša budućnost ovisi o mnogo stvari,
ali uglavnom o vama.***

Frank Tyger

Kraj izdržavanja kazne trenutak je koji svaki zatvorenik i zatvorenica željno iščekuju tijekom boravka u zatvoru ili kaznionici. Međutim, priprema za izlazak i sâm izlazak iz zatvora za vas mogu biti i razdoblje velike uznemirenosti i stresa zbog pitanja koja si postavljate o vlastitoj budućnosti, dilema i neizvjesnosti vezanih uz okolnosti ponovnog suživota u zajednici, zaposlenja, stanovanja, kontakata s obitelji ili prijateljima.

Tijekom vašega boravka u zatvoru moguće je da se sasvim promijenila i dinamika unutar vaše obitelji, možda ste izgubili neke prilike za poslove koje ste ranije imali ili ste pak izgubili povjerenje ljudi koji su vam ranije bili od pomoći. Ako je kazna zatvora bila dulja, možda će vas iznenaditi i sasvim drukčije okolnosti na tržištu rada od onih koje ste poznavali.

Sve te činjenice, kao i propitivanja o vašoj povijesti kažnjavanja s kojima ćete se vjerojatno suočiti na većini razgovora za posao, pogotovo ako ste iz malog mjesta u kojem se „sve zna“, mogu vas obeshrabriti u traženju posla.

Međutim, danas su i prilike na tržištu rada i mogućnosti oglašavanja ponude i potražnje za poslom takve da pružaju nezaposlenoj osobi puno veće šanse zapošljavanja, nego što je to bilo prije, samo ako se potruđi.

Nalaženje posla nakon izlaska iz zatvora važno je i za vašu uspješnu rehabilitaciju i reintegraciju, važno je za smanjenje šansi za ponovno počinjenje kaznenog djela, važno je za vašu obitelj i vašu djecu.

Osim što zapošljavanje u što kraćem roku nakon izlaska iz zatvora osigurava neophodna materijalna sredstva, ono vam daje strukturu, rutinu i ispunjeno vrijeme te vam pruža prilike za proširenje vaše društvene

mreže uključivanjem novih kolega, poznanika i prijatelja, a time i za vaše aktivnije uključivanje u društvo i manju izoliranost. Na taj način zapošljavanje pridonosi povećanju vašeg samopoštovanja i unapređenju mentalnog zdravlja.

Prilike na tržištu rada posljednjih su se godina značajno promijenile.

Prije samo dvije-tri godine mnogim građanima je bilo gotovo pa nemoguće naći posao, stotine tisuća ljudi nisu imale priliku za nikakav pa ni povremeni rad. Ipak, situacija se mijenja, i sada svjedočimo brojnim naslovima u medijima o tome kako poslodavci ne mogu naći radnike, o tome kako za uspješnu turističku sezonu treba još desetak tisuća radnika, kako se zatvaraju restorani i hoteli zbog nedostatka konobara i kuharica, kako nema tko brati jabuke u Slavoniji ili lubenice u Opuzenu. Na većini trgovina u gradovima vidimo natpise „tražimo prodavača/prodavačicu“, što prije nije bilo uobičajeno.

Iako je to posljedica velikog iseljavanja mladih ljudi na rad u zemlje Europske unije, vi ovu situaciju trebate shvatiti i iskoristiti kao vlastitu priliku.

Ovoj je brošuri svrha pomoći vam da se u zadnjim mjesecima i danima izvršenja zatvorske kazne usredotočite na prepoznavanje vlastitih potencijala i prilika koje vam se u zajednici pružaju za zaposlenje. **A zaposlenje je vaš najbolji put prema uspješnoj resocijalizaciji.**

RODA

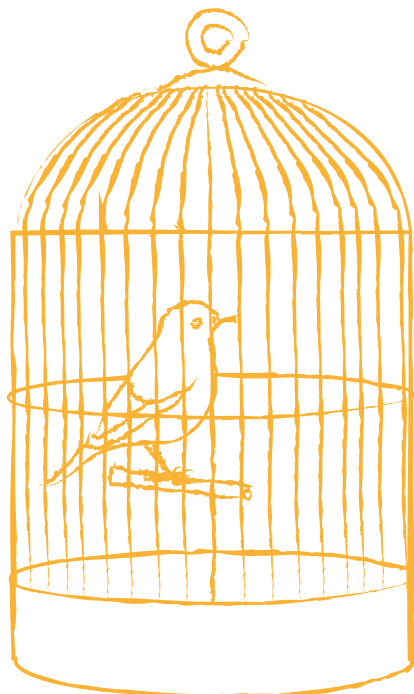
PRIPREMAJTE SE ZA TRAŽENJE POSLA JOŠ DOK STE U ZATVORU

Krenite danas

Još dok ste u zatvoru, razgovarajte s obitelji, bivšim kolegama i prijateljima o tome da istraže mogućnosti zaposlenja u vašemu mjestu te da vam pomognu naći posao po izlasku iz zatvora.

Izradite samoprocjenu interesa i vještina, napravite popis poslova koje biste mogli raditi i za koje biste se voljeli doškolorovati, razmislite o popisu potencijalnih poslodavaca u vašemu mjestu.

Svoje slobodno vrijeme provedite istražujući stručne naslove koji su dostupni u zatvorskoj knjižnici. Ako u zatvor dolazi bibliobus, zatražite pomoć u izboru i posudbi knjiga koje će vam pomoći da se što bolje pripremite, još u zatvoru, za traženje kvalitetnog zaposlenja po izlasku. Danas su dostupni mnogi priručnici koji vam mogu pomoći u planiranju i razvijanju posla, priručnici za traženje posla, zatim uskospecijalizirani priručnici, npr. o pčelarstvu i slično.

Ako možete, uključite se u radne procese u zatvoru. Ti poslovi ne znače vam samo ispunjen dan, izvor prihoda, nego su vam i dobar način učenja novih znanja i vještina.

Prilike za rad ili učenje tijekom izdržavanja kazne izuzetno su vrijedne, čak i ako nije riječ o području ili zanimanju koje biste izabrali u drugim okolnostima. Iskustva rada, učenja i navike koje se uz njih stječu ojačat će vašu otpornost za izazove na koje ćete naići nakon izlaska.

Uključite se u formalne vidove izobrazbe koji se nude u zatvoru/kaznionici, tečajeve i neformalnu izobrazbu koju sve više nude različite udruge.

Traženje posla započinje odlukom da želite raditi i da ćete sve učiniti kako biste ostvarili svoju želju. Prvi i osnovni korak u traženju posla jest znati što tražite. Ne možete tražiti NEŠTO, BILO ŠTO ili SVAŠTA. Tražite konkretne poslove.

Napravite listu takvih poslova u svojem gradu.

Svaki plan traženja posla treba odgovoriti na tri pitanja:

ŠTO tražim?

GDJE to mogu naći?

KAKO to mogu dobiti?

ŠTO tražim?	GDJE to mogu naći?	KAKO to mogu dobiti?

NAUČITE KAKO PROCIJENITI SVOJA ZNANJA I VJEŠTINE

Samoprocjena će vam pomoći ne samo pronaći bolji posao koji će odgovarati vašem znanju, iskustvu, osobnosti, nego i bolje upoznati sebe.

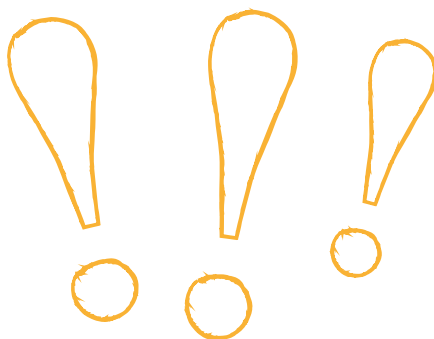
Ovi savjeti neće vam dati odgovor na pitanje koji je konkretan posao za vas, ali će vam pomoći istražiti mogućnosti i donijeti odluke.

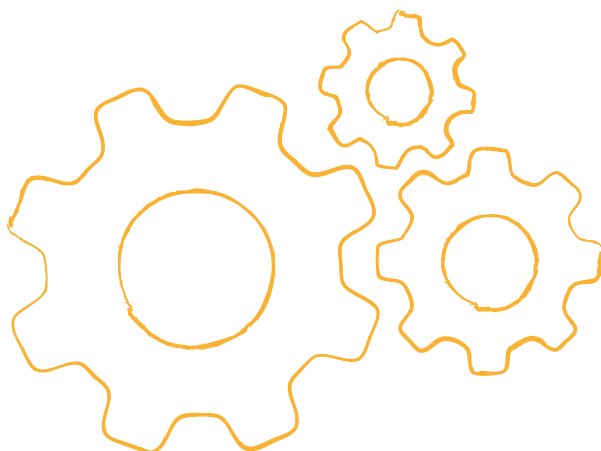
Zašto napraviti samoprocjenu? Proces samoprocjene osigurat će vam vrijeme u kojem ćete promišljati o sebi, svojim sklonostima i vrijeme za planiranje svojeg budućeg odgovornoga života u zajednici.

Važno je znati u kojem smjeru planirati svoj život nakon izlaska iz zatvora, gdje i kakve poslove tražiti, važno je znati što vi možete ponuditi zajednici. Važno je vidjeti u kojim područjima želite napredovati i usavršavati se, želite li se dalje školovati i kako to ostvariti.

Jednom kad napravite samoprocjenu:

- možete donijeti bolju odluku o budućem poslu ili nastavku školovanja,
- možete sebe bolje predstaviti potencijalnim poslodavcima,
- možete bolje raspolagati vremenom i novcem dok tražite posao jer će vas samoprocjena usmjeriti prema konkretnijim poslovima,
- ako pronađete posao ili obrazovni program koji odgovara vašim interesima i sklonostima, izvršavat ćete ga s više odgovornosti,
- imat ćete više samopouzdanja, bit ćete ispunjeniji i sretniji.

OTKRIJTE VLASTITE VJEŠTINE I NAUČITE KAKO IH PREZENTIRATI

Otkrivanje svojih vještina bitan je dio procesa traženja posla. Poslodavci potvrđuju da 80% – 90% svih kandidata koji dođu do intervjua ne znaju predstaviti svoje vještine na način koji pokazuje kako oni zaista imaju sposobnost raditi taj posao. **Utvrđivanje svojih vještina i njihovo jasno predstavljanje može vam pomoći da brzo dobijete posao jer ćete biti osnaženi te potencijalnom poslodavcu samopouzdanom predstaviti sebe kao vještu, kompetentnu i talentiranu osobu.**

Mnoge vaše vještine spadaju u jednu od ovih triju kategorija:

Adaptivne vještine često nazivaju i **osobnim karakteristikama**. To su vještine koje svakodnevno koristite da biste se adaptirali i prilagodili različitim situacijama. One predstavljaju ono što vi jeste. U adaptivne vještine koje poslodavci osobito cijene spadaju: **pouzdanost, iskrenost i sposobnost da se dobro slažete s drugim ljudima.**

Prenosive vještine jesu opće vještine koje mogu biti korisne u različitim poslovima. Obično ih dijelimo na vještine rada s ljudima, rada s informacijama i rada sa stvarima,

Vještine potrebne za posao su vještine vezane isključivo za određeni posao. Primjerice, električar bi trebao znati kako ugraditi elektroinstalacije i znati raditi sa strujom. Vještine potrebne za posao također uključuju treninge, obrazovanje, dozvolu ili certifikate neophodne da biste radili određeni posao.

PREPOZNAJTE SVOJE OSOBNE KARAKTERISTIKE:

Zaokružite s ove liste:

- dolazi redovito
- iskren
- slijedi upute
- dobro se slaže s drugim suradnicima
- poštuje rokove
- vrijedan radnik
- pouzdan
- savjestan
- motiviran
- prijateljski nastrojen
- veseo
- brzo uči
- znatiželjan
- prilagodljiv
- pomaže drugima
- kreativan
- neovisan
- završava zadatke
- efikasan
- odlučan
- energičan
- praktičan
- otvoren za nova iskustva
- optimističan
- rješava probleme
- pozitivan
- strpljiv
- fizički jak
- samopouzdan
- od povjerenja
- ima smisao za humor
- odgovoran
- taktičan
- stručan
- ugodne naravi
- siguran
- motiviran
- fleksibilan
- dobro organiziran
- pun razumijevanja
- diplomatski
- društven
- promišljen
- tolerantan
- miran
- obziran
-
-
-
-

(dopišite druge svoje osobne karakteristike, koje ovdje nisu navedene)

KAKO PROCIJENITI VLASTITE TZV. PRENOSIVE VJEŠTINE

U sljedećoj tablici **podcrtajte** sve prenosive vještine koje po svojem mišljenju posjedujete, a zatim među onima koje ste podcrtali **zaokružite** one za koje smatrate da ih trebaju imati radnici u zanimanju u kojem biste i vi radili. S onim vještinama koje ste podcrtali i zaokružili, predstavljate sebe u dopisu i na razgovoru budućim poslodavcima.

RAD S LJUDIMA

slušanje
upravljanje
nadgledanje
podučavanje
pregovaranje
posredovanje
vođenje
odlučivanje
usmjeravanje
objašnjavanje
planiranje
koordiniranje
verbalno
komuniciranje
korespondencija
suradnja
ohrabrivanje
inspiriranje
motiviranje
uvjeravanje
prodavanje
savjetovanje
treniranje
javno zastupanje

RAD S

INFORMACIJAMA

analiziranje podataka
ili
činjenica
ispitivanje
revizija
računanje
budžet
rad s novcem
vođenje financija
organiziranje
procjenjivanje
istraživanje
rad s računima
usmjerenost na detalje
promatranje
kopiranje
uređivanje teksta
pisanje
mjerjenje
prevođenje
organiziranje
informacija

RAD SA STVARIMA

montiranje
gradnja
nadgledanje
projektiranje
popravci opreme
rekonstrukcija zgrada
rad s opremom
rad sa strojevima
ručna izrada
rukovanje
precizne izrade
vještine rada na računalu

KREATIVNE/ UMJETNIČKE VJEŠTINE

crtanje
grafički dizajn
ples
pjevanje
crtanje
gluma
glazba
kreativno pisanje
fotografija
kuhanje

VJEŠTINE POTREBNE ZA POSAO

Vežane su uz vještine i trening koji su neophodni za određene poslove. Tu također spadaju i diplome, dozvole, svjedodžbe koje imate, a koje su potrebne da bi se radio određeni posao.

Navedite vještine koje posjedujete, a potrebne su za posao; napravite listu treninga koje ste prošli, kao i sva vaša plaćena i neplaćena radna iskustva. Navedite diplome, dozvole ili certifikate koje imate.

VJEŠTINE:

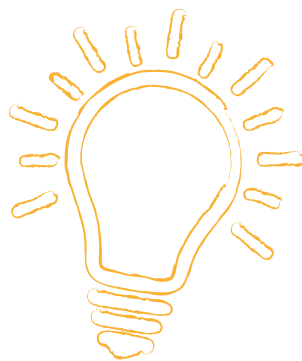
POTVRDE:

PREPOZNAJTE VJEŠTINE KOJE STE DOBILI U ZATVORU

Tijekom izdržavanja kazne zatvora vjerojatno ste bili u prilici sudjelovati u nekim poslovima koji su vam donijeli iskustva koja možete iskoristiti pri traženju novog zaposlenja. Navodimo neke od poslova koje zatvorenici imaju prilike raditi:

- priprema hrane i drugi poslovi u kuhinji, služenje hrane, ugostiteljstvo,
- stolarija, izrada ili renoviranje namještaja, rad s drvetom,
- šivanje i krojenje, popravak obuće,
- poslovi u praonici,
- soboslikarski poslovi,
- pakiranja,
- priprema za tisak i poslovi u tiskari,
- šljunčarenje, eksploatacija kamena,
- skladištenja, pakiranja, vožnja viljuškara i sl.,
- zavarivački i metalurški poslovi,
- čišćenja,
- pomoćni poslovi u trgovini,
- rad u poljoprivredi, pčelarstvo.

Možda nakon izlaska iz zatvora nećete željeti biti zaposleni na poslu koji ste radili dok ste bili u zatvoru. I to je u redu, ali pokušajte naći poslove u kojima ćete moći ipak iskoristiti vještine i znanja koje ste na tim poslovima stekli. Vještine koje imate u trenutku izlaska iz zatvora tek su početak onoga što ćete naučiti i raditi kasnije u životu.

*Prije izlaska iz zatvora **zatražite potvrde o svim tečajevima završenima u zatvoru**, kako za formalna osposobljavanja ako ste u njima sudjelovali, tako i za neformalne tečajeve npr. udruga.*

Lista vještina i znanja stečenih u zatvoru:

-
-
-
-
-
-

KOJA SU PODRUČJA VAŠEGA INTERESA

Što volite raditi, što vam pričinjava zadovoljstvo?

Vaši interesi imaju veliku ulogu u osjećaju zadovoljstva poslom. Ponekad ljudi prihvaćaju posao ne vodeći računa o vlastitim interesima i onome što bi ih kod rada istinski ispunjavalo. Naučili smo da u svakom poslu ima zadataka koji nam se sviđaju, kao i onih koji nam se ne sviđaju. Navodimo neke zadatke koje neki ljudi vole izvršavati:

- komunikacija s ljudima,
- rad na otvorenom,
- čitanje,
- rad rukama.

S obzirom na vaše sužene mogućnosti za zapošljavanje nakon izlaska iz zatvora, koliko je mudro voditi se vlastitim interesima i zadovoljstvom na poslu? Evo nekoliko razloga **zašto izabrati posao koji odgovara vašim interesima:**

- Bit ćete sretniji radeći posao koji odgovara vašim interesima, nego radeći posao koji vam ni po čemu ne odgovara.
- Imajte na umu to da vam ono što volite raditi možda neće moći osigurati prihode potrebne za odgovoran život u zajednici i za skrb o obitelji. Važno je balansirati između onoga što ćete voljeti raditi, onoga u čemu ste dobri (imate vještine za taj posao) i poslova koji su na raspolaganju.

- Zapamtite, ako birate poslove koji odgovaraju vašim interesima, možda na kraju nećete uživati u svakom dijelu toga posla, ali ćete sa zadovoljstvom raditi većinu zadataka.

Ako se orijentirate na traženje posla koji se sastoji od zadataka koje volite raditi, sâm posao će vam pričinjavati više zadovoljstva i bit ćete motiviraniji da ga zadržite. Takav posao ćete bolje izvršavati i time imate više mogućnosti napredovanja. Interesi su ono što volimo u svojem poslu.

Dajte si vremena da razmislite **koji su to poslovi bazirani na vašim interesima.**

-
-
-
-
-
-
-

SASTAVITE MOLBU I ŽIVOTOPIS JOŠ U ZATVORU

Pri izlasku ih prilagodavajte poslodavcu kojem se javljate

Za traženje posla jako je važno dobro **sastaviti molbu i životopis**. Njih je potrebno prilagoditi radnome mjestu za koje se prijavljujete, no to vas ne bi trebalo spriječiti da ih sastavite već za vrijeme izdržavanja kazne.

Najčešće molba i životopis predstavljaju prvi kontakt s poslodavcem. Kako se često na temelju životopisa i molbe kandidata izvodi početna selekcija, potrebno ih je kvalitetno napisati.

ŽIVOTOPIS

Karakteristike dobrog životopisa

- Životopis ne smije biti predugačak – stranicu do dvije. Na prvoj navedite sve važnije informacije, a one manje važne navedite na drugoj stranici.
- Dobar životopis uredan je i jednostavan, pregledan i čitljiv. Treba ga pisati na računalu, najbolje tablično (ne u obliku sastavka) te ne treba pretjerivati s različitim oznakama jer to tekst čini nepreglednim. Ako nemate mogućnost životopis napisati na računalu u zatvoru, neka vas to ne obeshrabri, složite ga na papiru pa ga pretipkajte kad budete imali tu mogućnost.
- Srodne informacije treba staviti u jednu cjelinu.
- Važne informacije treba staviti na početak ili kraj rečenice, popisa nabranjanja, ulomka ili stranice – informacije se na tim mjestima lakše uočavaju od onih u sredini teksta.
- Tekst mora biti gramatički i pravopisno korektan, pisan kratkim i logičnim rečenicama te treba izbjegavati kratice i skraćene oblike datuma.
- Informacije o edukacijama i radnom iskustvu treba navesti obratnim kronološkim redom, tako da najnovije informacije budu predstavljene na vrhu.

Što sadržava životopis?

Osobni podaci – ime i prezime, datum rođenja, adresa, telefonski broj i/ili broj mobitela, adresa e-pošte.

Podaci o školovanju – podaci o srednjoškolskoj i visokoškolskoj naobrazbi: naziv škole/fakulteta, usmjerenje, godina završetka, trajanje studija.

Radno iskustvo – treba navesti volonterske, honorarne, stalne i povremene poslove, tako da se navede naziv poslodavca, mjesto rada, razdoblje rada (otkad dokad), na kojem je radnomu mjestu bio rad te koje ste konkretne zadatke obavljali.

Tečajevi i seminari – strani jezici, računala, osposobljavanja, vozački ispit i drugo – treba navesti točan naziv, period održavanja i naziv institucije; čak i ako tečajevi ili seminari nemaju direktnu vezu s radnim mjestom na kojemu se želite zaposliti, bitan su podatak.

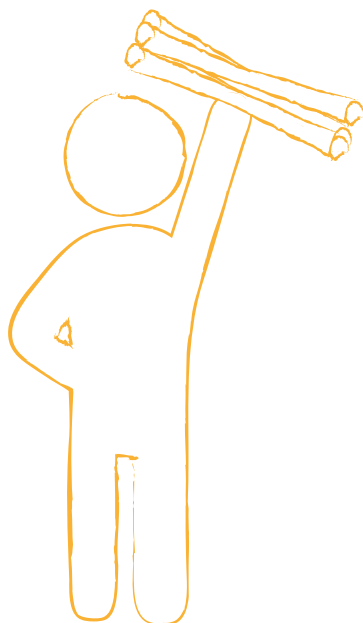
Dodatna znanja i vještine – znanja i vještine koja ste stekli tijekom života, a da nisu dio formalnog obrazovanja.

Osobine, aktivnosti i interesi – napisati nešto o sebi (osobine koje posjedujete, a bitne su za posao za koji ćete se prijaviti, članstva u društvima, način provođenja slobodnog vremena i hobije).

Nagrade i priznanja – dobro ih je navesti čak i kad nisu direktno vezane uz posao za koji se prijavljujete.

Preporuke – navesti imena nekoliko poslodavaca, profesora ili mentora koji su vam spremni dati preporuku (ime, pozicija, tvrtka/fakultet/škola, broj telefona, adresa e-pošte); svakako prije provjerite jesu li te osobe spremne dati preporuku.

Životopis je promjenjiv. Treba se razlikovati od trenutka do trenutka i od posla do posla. Predstavlja vas onako kako u tom trenutku i tom poslodavcu želite biti predstavljeni. Bitno je prilagoditi životopis konkretnom poslu za koji se prijavljujete.

PRIMJER ŽIVOTOPISA

ŽIVOTOPIS

Osobni podaci

Ime:

Prezime:

Datum rođenja:

Adresa:

Poštanski broj:

Mjesto:

Broj telefona:

Broj mobitela:

E-mail adresa:

Osobni profil (opišite sebe u najviše 30 riječi):

Formalno obrazovanje

Datum (od-do):

Škola:

Kvalifikacija:

Neformalno obrazovanje:

Datum (od-do):

Ustanova:

Kvalifikacija/razina znanja:

Radno iskustvo

Datum od-do:

Naziv radnog mjesta:

Ime poslodavca/naziv tvrtke:

Lokacija:

Obaveze i zadaci na tom radnom mjestu:

** Primjer životopisa iz priručnika: Priprema zatvorenika za tržište rada (HZZ)*

MOLBA ZA POSAO

Molba je uvod u životopis i vaša ponuda poslodavcu kojem se obraćate. Iako se češće odluka o odabiru bazira na informacijama spomenutima u životopisu, **kvalitetno napisana molba neće promaknuti poslodavčevoj pozornosti i može vam donijeti prednost pred ostalim kandidatima.**

Bilo da se javljate za zaposlenje na oglašenom radnom mjestu ili se predstavljate potencijalnom poslodavcu, molba mora jasno izražavati vaše sposobnosti, prednosti i potencijalni doprinos.

U molbi se obraćate konkretnom poslodavcu, zato je potrebno prilagoditi je njegovim potrebama. Treba razumjeti konkretne zahtjeve posla i ciljeve poslodavca te naglasiti ono što bi poslodavci dobili zapošljavajući baš vas, a ne nekog drugoga. **Taj dio dokumenta pišite kasnije, prilagođavajući ga svakom poslodavcu.**

U molbi je potrebno naglasiti informacije kojih u životopisu nema ili koje u njemu ne dolaze do izražaja. **Za razliku od životopisa, molba mora sadržavati notu osobnosti.** U pisanju molbe koriste se pune rečenice i sâm stil pisanja može puno reći o vama. Molba treba imati formu standardnog poslovnog pisma.

Molba se sastoji od triju dijelova. U prvom dijelu opišite **zašto se javljate baš tom poslodavcu.** Potrebno je dodati notu osobnosti koja proizlazi iz poznavanja poslodavca. Proučite čime se bave, koje su im vrijednosti te povežite to s vlastitom motivacijom za traženi posao.

U prvim rečenicama treba privući pažnju, zainteresirati potencijalnog poslodavca, biti u skladu s poslom koji tražite. Uvodni dio ovisi o tome javljate li se na oglašeni natječaj, postoji li slobodno radno mjesto za koje ste saznali ili se samoinicijativno javljate za neki posao.

Uvod u molbi koju šaljete na objavljeni oglas poslodavca:

U uvodnom dijelu možete navesti kako ste saznali za posao.

(Primjer: Vjerujem da me moja znanja iz ugostiteljstva kao i znanje stranih jezika te komunikacijske vještine čine dobrim kandidatom za radno mjesto konobara u vašem restoranu „Panorama“ – objavljeno na Burzi rada 1.12.2018.).

Uvod u molbi kada nema objavljenog oglasa

Ovom molbom obraćate se poslodavcima koji nisu objavili oglas. Važno je privući pažnju i objasniti kako vi možete pridonijeti ciljevima tvrtke.

(Primjer: Budući da je vaš restoran dio jednog od većih hrvatskih restoranskih lanaca, zanima me postoje li mogućnosti za zapošljavanje kvalificiranih konobara).

U središnjem dijelu potrebno je navesti **znanja i vještine** kojima se prijavljujete za posao te kojima možete pridonijeti poslu i poslodavcu kojem se obraćate. Istaknite ono što vas čini dobrim kandidatom.

Ovaj dio molbe treba odraziti vaše najbolje kvalitete za posao za koji se prijavljujete. Nije prijeko potrebno navesti svoje cjelokupno radno iskustvo, nego se fokusirati na ona koja su bitna za navedeni natječaj. Sve se ostale informacije prilažu u životopisu s naglaskom na kvalitete koje poslodavac traži. U molbi ne prepisujte podatke iz životopisa, samo uključite specifične primjere svojih kvalifikacija za posao i pišite tako da vas se može zamisliti kako radite neki posao.

(Primjer: Kao voditeljica recepcije hotela ABC dočekivala sam grupe od 50 gostiju. Raspoređivala sam i organizirala 10 članova osoblja u predvorju i liftu).

Ne pišite neodređeno (... privlačio sam kupce). Ne upotrebljavajte riječi kao što su: pokušavao, trudio se, nastojala sam privući kupce. Budite specifični.

(Primjer:... uvela sam program koji je privukao kupce, što je rezultiralo 5-postotnim povećanjem prodaje u tom mjesecu).

U završnom dijelu izrazite **svoju želju za pružanjem daljnjih informacija**.

Precizno napišite kako i kada se može kontaktirati s vama. Zahvalite.

(Primjer: Voljela bih dobiti priliku razgovarati o ovim i drugim mojim kvalifikacijama. Ako ste zainteresirani, molim obratite mi se na telefon..... 8 – 12 ujutro ili ostavite poruku).

Nakon pozdrava potrebno je vlastoručno se potpisati. Ako se uz molbu prilažu i drugi dokumenti (životopis, preslika diplome ili svjedodžbe i slično), potrebno ih je redom navesti na dnu dokumenta.

Za neka radna mjesta nije potrebno prilagati molbu i/ili životopis, naprimjer ako se zapošljavate kao poljoprivredni radnik ili radnik u tvornici i slično.

Za neka radna mjesta ponekad su potrebni navedeni dokumenti. To su npr. pekar, recepcionar, električar, zavarivač.

Za neka pak radna mjesta prilikom prijavljivanja gotovo je uvijek potrebno priložiti navedenu dokumentaciju. Najčešće je riječ o trgovačkim, administrativnim i uredskim poslovima.

PRIMJER MOLBE

Marija Marijanović
Mate Balote 5
23 000 ZADAR
Mob: 095 95 95 22
e-mail: matema@net.hr

Zadar, 24.04.2017. godine

ZLATNA KOPAČKA d.o.o.
Prva cesta bb
23 000 ZADAR
n/r gospodinu Turiću, voditelju restorana

Poštovani gospodine Turić,

ovim putem javljam se na Vaš oglas za radno mjesto konobara/konobarice, objavljen u Jutarnjem listu dana 18. travnja 2017. godine

Završila sam srednju ugostiteljsku školu smjer konobar, te do sada obavljala različite poslove u ugostiteljstvu. Više puta sam kao gost bila u Vašem restoranu te mi se jako sviđjela radna atmosfera koju sam uočila. Posebno su me se dojmili ljubazno i nasmješeno osoblje.

Shvaćam važnost pružanja dobre usluge i osiguravanju ugodne atmosfere u restoranu.

Budući da svojim kvalifikacijama, iskustvom i znanjima udovoljavam Vašim zahtjevima, nadam se pozivu na razgovor i prilici da se osobno predstavim Vašoj tvrtki.

S poštovanjem,

Marija Marijanović

Prilozi:

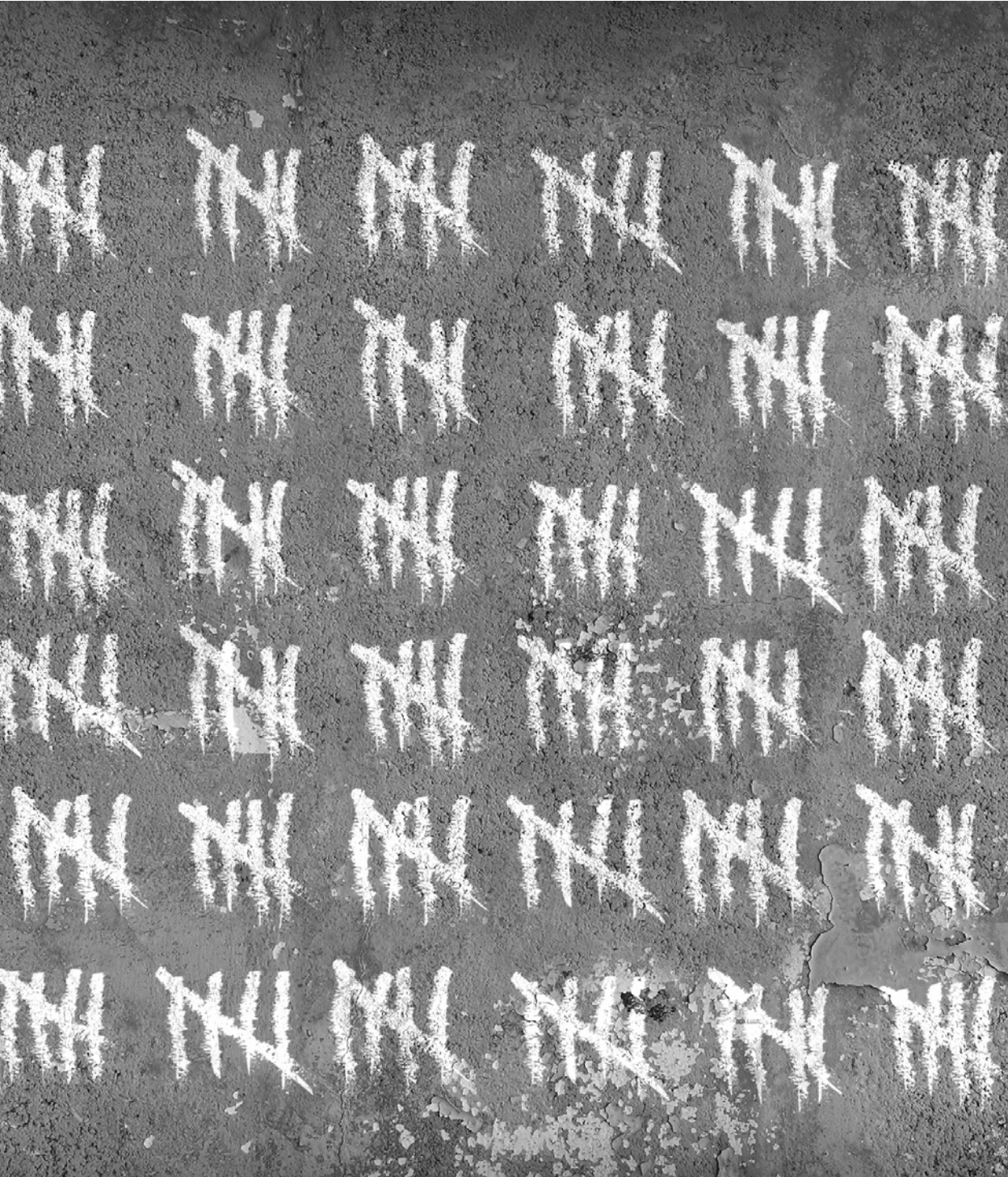
- životopis
- dokaz o znanju engleskog jezika (*preslika potvrde o završenom tečaju*)
- preslika svjedodžbe
- presliku domovnice

** Primjer molbe iz priručnika: Priprema zatvorenika za tržište rada (HZZ)*

Pravila:

- Koristite običan bijeli papir
- Napišite najprije grubu verziju (nadamo se da ste je napisali još u zatvoru, a sada je prilagođavate potrebi potencijalnog poslodavca!)
- Svoje podatke napišite u gornjemu lijevom uglu (ime i prezime, adresu, telefon, mobitel, adresu e-pošte)
- Naziv tvrtke napišite ispod svojih podataka – desno
- Pokušajte saznati ime ili funkciju osobe kojoj pišete
- Započnite pismo s „Poštovani/Cijenjeni gospodine XY“, završite „S poštovanjem“ i potpis
- Ako ne znate ime osobe započnite s „Poštovani/Cijenjeni...“ završite „S poštovanjem“ i potpis
- Budite pozitivni!
- Budite uredni
- Ispod potpisa otipkajte svoje ime i prezime
- Sačuvajte primjerak
- Provjerite pismo prije slanja
- Ne pišite rukom
- Ne križajte pogreške, ponovno napišite
- Ne koristite skraćenice i sleng
- Ne ispričavajte se
- Ne budite preopširni

NAKON IZLASKA IZ ZATVORA

Nakon izlaska iz zatvora/kaznionice pružit će vam se puno više mogućnosti za rad na povećanju vlastite zapošljivosti.

MOGUĆI PRISTUPI TRAŽENJU POSLA:

Usmenim prijenosom informacija – vaš cilj je koristeći osobna poznanstva ili izravan osobni kontakt postići to da vas netko preporuči ili organizira za vas razgovor u svrhu zapošljavanja. **Putem medija (natječaji, oglasi)** – objavljuju se u dnevnom tisku, specijaliziranim časopisima, specijaliziranim oglasnicima na nacionalnoj i lokalnoj razini. Trebate prepoznati sve dostupne izvore, prikupiti podatke o načinu i učestalosti objavljivanja te ih redovito provjeravati.

Preko posrednika pri zapošljavanju (posebnih agencija) – posredničke agencije djeluju lokalno ili na nacionalnoj razini, objavljujući informacije o dostupnim poslovima najčešće oglasima u vlastitim uredima ili tisku te na internetskim stranicama. Svrha je njihove djelatnosti dvojaka: zadovoljiti potrebe poslodavaca za kvalitetnom radnom snagom s jedne te potrebe nezaposlenih osoba ili tražitelja zaposlenja za pronalaženjem odgovarajućega radnog mjesta s druge strane. **Najveći posrednik pri zapošljavanju u Republici Hrvatskoj je Hrvatski zavod za zapošljavanje, koji ima svoje urede u svim većim mjestima u svakoj županiji.**

Neposrednim kontaktom s poslodavcem – nemojte zaboraviti to da, osim što trebate redovito pratiti potražnju, istodobno trebate nuditi svoje vještine i znanja. Trebate sami pristupati poslodavcima i nuditi im svoja znanja i vještine. Iznimno je važno prethodno saznati što više o potrebama poslodavaca, da biste što bolje predstavili svoje mogućnosti. Pažljivo isplanirajte i zatražite individualni razgovor s osobama koje mogu utjecati na prijam novih radnika.

ISPLANIRAJTE VRIJEME ZA VLASTITO ZAPOSLENJE

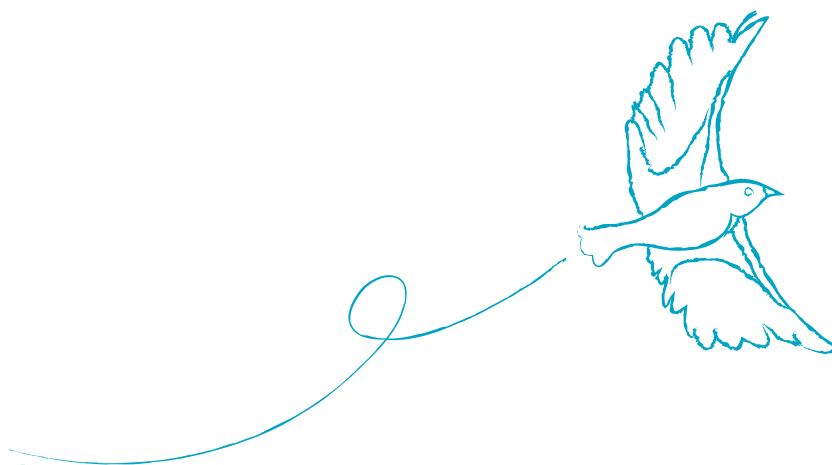
Traženje posla također je posao s punim radnim vremenom, to je iskusila svaka nezaposlena osoba u Hrvatskoj.

Potrebno je svaki dan izvršavati aktivnosti vezane uz traženje posla:

- utvrditi ili revidirati listu profesionalnih vještina (ako ste je već izradili dok ste bili na izdržavanju kazne);

- popisati sve moguće izvore informacija o zaposlenju (internetski portali specijalizirani za traženje posla, kao što su MojPosao, posao.hr – prema iskustvima korisnika – najbolja mjesta za traženje posla), HZZ, oglasne ploče, novine, vlastita mreža kontakata (bivši poslodavci, prijatelji, rodbina) poslodavci, drugi portali specijalizirani za traženje posla;.
- proučiti dostupne informacije i savjete o traženju posla;
- posjetiti Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK);
- istraživati na internetu vijesti o poslodavcima koji zapošljavaju bivše zatvorenike;
- tražiti podršku pri traženju posla od službenika HZZ-a i udruga.

Trebate prepoznati potrebu mogućeg poslodavca, a zatim sebe, odnosno svoja znanja, sposobnosti, vještine i iskustvo predstaviti kao rješenje. To je temeljno pravilo koje trebate slijediti pri pokušaju dobivanja posla – **umjesto jednostavnog prijavljivanja za posao, iznesite zašto bi netko trebao zaposliti baš vas.** Pokažite kako osobno možete pridonijeti uspjehu poslodavca.

NAĐITE LJUDE KOJI VAM MOGU POMOĆI U TRAŽENJU POSLA

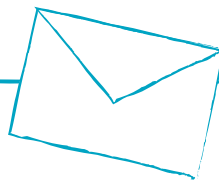
Istraživanja su pokazala da većinu poslova, njih oko 63%, ljudi nađu preko osobnoga kontakta. To potvrđuje da javne objave za poslom u tiskovinama, oglasi, agencije, nisu jedini pa ni najučinkovitiji načini za traženje posla. Rodbina, prijatelji, poznanici, kao i radne kolege ponekad su puno bolji izvori informacija i mogu biti od velike pomoći. Nemojte zaboraviti, vi ne tražite od tih ljudi da vam daju posao, sve što ih pitate jest to da prate situaciju i jave vam ako saznaju da netko traži radnika.

Vaša mreža poznanika je možda i vaš najdjelotvorniji način pronalaženja posla!

Podsjetite ljude iz svoje okoline da tražite posao, recite im da tražite informaciju o poslu, a ne „vezu“:

Rodbina – majka i otac / braća i sestre / strine, stričevi i dr. / rođaci / djedovi i bake

Prijatelji i poznanici – školski kolege / susjedi, sadašnji i bivši / prodavači u kvartu / liječnici kojima idete / frizerke i brijači / poštar / članovi kluba koji posjećujete / bivši učitelji, nastavnici / različiti savjetnici / svećenik / ljudi koje poznaju vaši roditelji i vaša obitelj.

OTVORITE ADRESU E-POŠTE

Većina poslodavaca s kandidatima za posao danas komunicira e-poštom. Ako nemate adresu e-pošte, otvorite je odmah po izlasku iz zatvora. Danas postoje mnogi besplatni servisi, a najpoznatiji je Gmail. Kod otvaranja adrese e-pošte na Gmailu potrebni su samo jedinstveno korisničko ime i vaša lozinka za pristup. Korisničko ime najčešće je kombinacija imena i prezimena osobe, npr. perica.peric@gmail.com. Za otvaranje adrese e-pošte i čitanje e-pošte nije vam potrebno računalo, dovoljno je imati pametni telefon.

PREPORUKA JE VAŽNA, PRIBAVITE PREPORUKE!

Preporuke najčešće nisu obvezne pri slanju molbi za posao, ali budući da pri izboru kandidata za posao potencijalni poslodavac može biti upoznat s činjenicom da ste odslužili zatvorsku kaznu, preporuka osobe ili tvrtke koju drugi poslodavci cijene i poštuju, može vam jako pomoći.

Kako naći ljude koji vam mogu dati preporuku? Savjetujemo vam da pripremite listu s imenima ljudi s kojima ste nekad bili u nekom poslovnom odnosu, a koji će podržati vašu namjeru zaposlenja. Odaberite ljude koje poznajete, a koji su upoznati s vašim radom, ali i s činjenicom da ste bili u zatvoru te za koje znate da bi vam mogli dati dobru preporuku (prijasnji poslodavci, kolege, profesori, organizatori volontiranja i sl.).

- Kontaktirajte s tim ljudima telefonom ili im se pak direktno obratite.
- Započnite pozdravom i predstavite se.
- Recite osobi da tražite posao.
- Neka on/ona zna kakav posao tražite.
- Ako osoba nije upoznata s time da ste bili u zatvoru, recite joj to kako biste kasnije izbjegli neugodne situacije i štete.
- Pitajte ih možete li staviti njihovo ime u preporuke.

Za svaku osobu sa svoje liste navedite i kako slijedi:

- puno ime, pozicija
- tvrtka / organizacija i adresa
- broj telefona
- kako vas ta osoba poznaje (npr. tijekom ljetnih mjeseci 2013. godine sezonski sam radio u restoranu Pijetao, a gospodin Mirić bio mi je izravno nadređen).

PRIPREMA ZA RAZGOVOR ZA POSAO

Kada dođe vrijeme za prve razgovore s potencijalnim poslodavcima, važno je pripremiti se. Ako ste dulje vrijeme bili izvan tržišta rada, takav razgovor može vam biti stresan i nepripremljenost vas može koštati dobrog prvog dojma pa i same prilike za određeni posao.

Intervju je razgovor između kandidata za posao i poslodavca u kojem poslodavac nizom pitanja koja postavlja kandidatu pokušava prosuditi koliko je on prikladan za posao. Poslodavac pritom vrednuje kandidatove odgovore i način ponašanja prilikom intervjuja. **Intervju obično traje 30 – 40 minuta. Za njega se treba dobro pripremiti, kako bi bio što ugodniji i kako bi rezultati bili što bolji.**

ODJEĆA (NE) ČINI ČOVJEKA

I na izgled nevažni detalji mogu vas stajati posla za koji se prijavljujete. Odjenite se uredno i prikladno, ne prenapadno.

Što je prikladno, to ipak ovisi o vrsti posla. Ako se javljate na posao za koji očekujete da ćete ga odmah isti dan početi raditi (npr. kratkotrajni, dnevni poslovi poput selidbi, odvoza glomaznoga otpada i sl.), prikladno je za razgovor se odjenuti tako da budete spremni odmah ići raditi.

Međutim, ako idete na razgovor za administrativne poslove, odjenite se formalno.

Dobro pravilo za izbor odjeće za razgovor o poslu jest ono da se odjenete onako kao da ste posao već dobili.

Zapamtite, nije prikladno doći na razgovor u kratkim hlačama, majicama bez rukava ili japankama te u prekratkim ili uskim suknjama i haljinama, ili u tajicama ako ste žena.

Obratite pažnju na držanje i govor tijela

Kako se držite tijekom razgovora, gotovo je jednako važno kao i ono što ste izgovorili. Ne želite da negativni govor tijela čini većinu dojma o vama nepoznatoj osobi s druge strane.

Sjedite uspravno. Nemojte sjesti preopušteno, to je potencijalnom poslodavcu signal da ćete se jednako preopušteno odnositi i prema poslu koji vam nudi te da nećete biti ozbiljan radnik.

Zauzmite uspravan, ali udoban sjedeći položaj.

Uspostavljajte kontakt očima. Ako neprestano gledate sa strane, osoba s kojom razgovarate mislit će da niste iskreni dok odgovarate.

Potvrđujte sugovorniku glavom i smiješite se. Često u nervozu zamrzne izraz lica. To može osobi s druge strane ostaviti krivi dojam da niste stvarno zainteresirani za posao za koji ste se prijavili.

Umjesto toga, klimajte kad je to primjereno i smiješite se.

Tko rano rani...

Krenite ranije, dajte si dovoljno vremena za nalaženje parkinga ili za šetnju od autobusne stanice do tvrtke. Ne želite zakasnuti na razgovor za posao! Planirajte vrijeme tako da stignete 10 – 15 minuta prije termina.

Pri upoznavanju osobi s kojom ćete razgovarati pružite ruku u čvrst stisak. Uz rukovanje, uz osmijeh recite: „Drago mi je što ste mi dali priliku za razgovor.“ Rukovanje nakon razgovora ostavite na inicijativu toj osobi.

S poštovanjem se odnosite prema svim osobama koje ćete sresti u zgradi, jednako na ulazu i izlazu.

Priprema je pola posla

Kako biste uvježbali svoje ponašanje na razgovoru za posao, odjenite odjeću koju planirate imati na razgovoru, sakupite sve što ćete ponijeti na intervju, zamolite prijatelja da vas intervjuira. Uvježbajte sve: ulazak u sobu, rukovanje, način sjedenja, odgovore na moguća pitanja.

Vježbajte ranije odgovore na moguća pitanja. **Svaki razgovor za posao je drukčiji, ali neka pitanja su uobičajena i postaviti će ih većina poslodavaca.** Morate se pripremiti na njih, posebno je to važno zbog vaše prošlosti osuđivanja. Na postavljena pitanja ne odgovarajte predugo, odgovorite što preciznije i što kraće.

UOBIČAJENA PITANJA JESU:

Možete li mi reći nešto o sebi?

Nemojte se upuštati u životopis, nego iznesite samo vrline koje ste unaprijed odabrali. Ovo je pitanje u kojemu možete odgovoriti o svojem boravku u zatvoru, ali nemojte zaboraviti pritom naglasiti kako vam je upravo taj posao motivacija i prilika za život odgovoran prema zajednici. Odgovorite kratko.

Kako biste se najkraće opisali?

Upotrijebite samo pozitivne pridjeve i za svaki dobro osmislite primjer kojim ćete ga oslikati bude li potrebno.

U čemu ste najbolji?

Važno je prednosti povezati upravo s onim poslom za koji se prijavljujemo, a ne pričati hvalospjeve o sebi. Naprimjer, ako se javljate na posao sobarice, spomenite kako ste odmalena uredna osoba, brzi ste i učinkoviti u slaganju. To da ste dobri u komunikaciji i da vam razgovori s ljudima leže, svakako je važno spomenuti za posao u pozivnom centru, ali je manje važno za posao radnika u tvornici konzervi.

„Dobar sam u kontaktu s ljudima“, „Lako prodajem svaku robu“, „Uspješno rješavam probleme“, „Brzo učim“, „Pouzdan sam – kad kažem da ću nešto napraviti, to će sigurno tako biti“.

A koje su vaše loše strane?

Ovdje svi možemo lako doći na klizav teren. Kod isticanja svojih nedostataka, važno je odgovoriti u istoj rečenici i kako ih prevladate.

Koje ste predmete najviše voljeli u školi?

Zašto? Pokažite da su vaši interesi već duže formirani i da idu u smjeru posla za koji se prijavljujete.

Jeste li se ikad suočili s većim problemom koji ste morali riješiti? Kako vam je to išlo?

Ovakva se pitanja postavljaju da bi se mogla ocijeniti vaša snalažljivost u novonastalim situacijama. Opis rješavanja problema zasigurno će više zainteresirati poslodavca od samog problema.

Što ste nedavno pročitali? A koje ste filmove gledali?

Pitanje je postavljeno da bi se ocijenila vaša opća kultura. Zato nije loše prije intervjua pročitati pokoju knjigu i pogledati neki film, kako biste o njima mogli razgovarati.

Zašto ste zainteresirani baš za našu tvrtku?

Ovdje možete pokazati da ste upoznati s poslovanjem te tvrtke. Poslodavac voli čuti da želite raditi baš kod njega. Spomenite dvije-tri stvari, naprimjer možda imate prijatelja koji radi u toj tvrtki i preporučuje je zbog poticajne radne atmosfere ili ste pročitali da je to tvrtka koja je tolerantna i uključiva te zapošljava bivše ovisnike ili bivše zatvorenike.

Zašto biste željeli raditi za nas?

Navedite barem dva do tri razloga koja možete obrazložiti. Neka to ne budu samo materijalni razlozi, nego i oni koji pokazuju vaš interes za usavršavanjem.

Zašto mislite da ste dovoljno kvalificirani za ovaj posao? Zašto da odaberemo vas između svih ostalih kandidata?

Ovo pitanje može vam se učiniti kao napad. Iskoristite ga da istaknete svoje najbolje strane i upozorite na ono što vas razlikuje od ostalih kandidata.

Što znate o našoj organizaciji?

Pokažite koliko ste zainteresirani za posao: onaj tko je jako zainteresiran, vjerojatno se više informirao o poslodavcu razgovorima i čitanjem o samoj tvrtki.

Jeste li ikad bili otpušteni s posla? Zašto?

Budite iskreni i nemojte blatiti bivšeg šefa. Ako je razlog otpuštanja bila vaša pogreška, pokušajte objasniti da ste se promijenili i da ste naučili kako uspješno prevladati vlastite nedostatke.

Kojom biste plaćom bili zadovoljni?

Prije intervjua dobro istražite situaciju: postojeće raspone plaća za poslove svoje kvalifikacije, mogućnosti poslodavca i povlastice radnog mjesta. U skladu s tim izrazite svoje očekivanje, bolje u vidu raspona, primjerice recite: „Od 4.000 do 5.000 kuna”, a ne: „4.000 kuna.“

Gdje se vidite za pet godina?

Ovakvo pitanje postaviti će vam kako bi uvidjeli kreirate li vi sami svoje prilike ili puštate da se stvari jednostavno dogode. Što god odgovorite, možete reći da znate kako će se vaše želje možda s vremenom promijeniti, no zasad...

DRUGA ČESTA PITANJA NA INTERVJU

Kako vas drugi opisuju?

Razmislite o nečemu što smatrate neuspjehom u svom životu i recite mi zašto mislite da se to dogodilo.

Navedite primjer gdje ste pokazali vodstvo i inicijativu.

Što ste učinili da biste se razvili ili promijenili u posljednjih nekoliko godina?

Imate li pitanja za mene?

Sada je došao vaš trenutak da saznate sve što vas zanima o poslu i organizaciji. Pitajte slobodno i otvoreno, no nemojte pretjerivati!

Pitanja koja vi možete postaviti potencijalnom poslodavcu

Možete li detaljnije opisati ovo radno mjesto?

Koje konkretne zadatke ću obavljati tijekom dana?

Koja je bruto/neto plaća predviđena za ovo radno mjesto?

Hoću li raditi na određeno/neodređeno/s probnim rokom?

Koliko dana godišnjeg imaju vaši radnici?

Koje su odgovornosti ove pozicije?

Molimo opišite prosječni dan na ovom poslu.

Zašto je ovo radno mjesto upražnjeno?

Koji su ključni izazovi ili problemi ovog položaja?

Kako biste vi opisali idealnog kandidata?

Kada i kako ću biti ocijenjen?

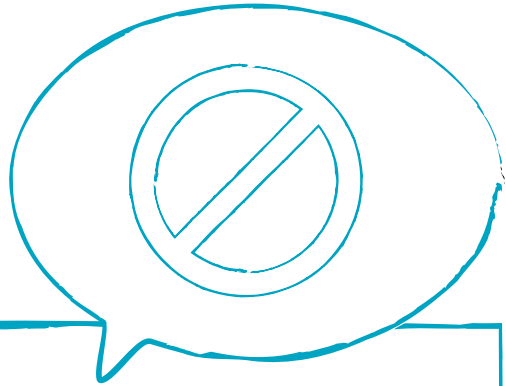
S kim bih radio?

Tko bi bio moj nadređeni?

Kada ćete odlučiti o zapošljavanju?

Mogu li nazvati da provjerim rezultate? Kada je dobro vrijeme?

NEZAKONITA PITANJA – ova pitanja su diskriminatorna i poslodavac ih ne smije pitati

Pitanja o bračnom statusu, broju djece, planiranju djece, tko vam čuva djecu dok ste na poslu, jeste li ikada bili uhićeni;

Pitanja o rasi, podrijetlu, državljanstvu;

Pitanja o vašoj seksualnoj orijentaciji;

Pitanja o vašim političkim uvjerenjima;

Jeste li religiozni, idete li u crkvu, kojoj vjeri pripadate;

Jeste li ikada bili hospitalizirani? Ako je tako, za koje stanje;

Jeste li ikada bili liječeni kod psihijatra? Ako je tako, za koje stanje;

Jeste li ikada bili liječeni zbog ovisnosti o drogama ili alkoholizma;

ALI JA SAM BIO U ZATVORU, ZAŠTO BI MENE ZAPOSLIO?

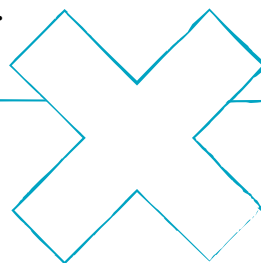
OSTANITE OPTIMISTIČNI! Uvijek ostanite fokusirani na posao za koji se prijavljujete i na to kako vas vaše vještine, prednosti i iskustva čine pravim kandidatom. Budući da će vas na intervjuu vjerojatno pitati o vašoj prošlosti kažnjavanja, trebate imati pripremljeno nekoliko rečenica koje bi bile dobar odgovor na takvu vrstu pitanja. **Od poslodavca je sasvim očekivano da ga zanima zašto bi vas, a ne osobu koja nije imala problem sa zakonom, zaposlio na tom radnome mjestu.** Ako vas je pozvao na posao, a takvu informaciju je imao, njegovo pitanje vjerojatno nije zlonamjerno, vi jeste njegov potencijalni kandidat i sad imate priliku iskrenim odgovorom dobiti novu šansu.

Naprimjer, možete reći: Preuzimam punu odgovornost za ono što sam učinio, ali to je bilo prije 6 godina i tada sam bio drugačija osoba.

Otad sam razvio niz vještina (nabrojiti...). Što god odgovorili, nemojte ići u jako dugačke, opširne isprike. Odgovorite na pitanje jednostavno i iskreno, s naglaskom na vašim prednostima i novostečenim iskustvima koja ste dobili u zatvoru, a pomoći će vam za život u zajednici.

Pripremite se čuti „Ne“

*I bez prošlosti kažnjavanja, većina osoba koja je tražila posao bila je u prilici barem jednom dobiti odbijenicu. Zapamtite, **nije nemoguće dobiti posao ako ste bivši zatvorenik. Ali sasvim sigurno ga nećete dobiti ako ne pokušate.***

TRAŽE VAS POTVRDU O NEKAŽNJAVANJU?

Kako se onda uopće zaposliti?

Neki poslodavci, a u novije vrijeme i stanodavci, traže da im kandidati dostave takozvanu „*potvrdu o nekažnjavanju*“. Izraz potvrda o nekažnjavanju se kolokvijalno često koristi umjesto uvjerenja da se ne vodi kazneni postupak, **međutim potvrda koja se tako zove ne postoji**. Neki pod time misle na uvjerenje da se ne vodi kazneni postupak, neki na potvrdu iz kaznene evidencije, a neki traže i uvjerenje i potvrdu.

Ovo uvjerenje potvrđuje da se **protiv vas pred općinskim i županijskim sudom ne vodi kazneni postupak za kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti**.

Uvjerenje da se ne vodi kazneni postupak dokazuje:

- da nije doneseno pravomoćno rješenje o provođenju istrage,
- da ne postoji potvrđena optužnica,
- da nije donesena presuda o izdavanju kaznenog naloga,
- da nije donesena nepravomoćna presuda.

Ako ste izišli iz zatvora, a nemate drugih kaznenih djela za koje su gore navedeni postupci još u tijeku, vi, kao i ostali nikad kažnjavani građani, možete dobiti uvjerenje koje potencijalni poslodavac traži.

Uvjerenje da se ne vodi kazneni postupak možete dobiti preko sustava e-građani ili u općinskom sudu. Za potrebe zaposlenja oslobođeni ste plaćanja biljega te je uvjerenje za vas potpuno besplatno. Većina poslodavaca kojima ćete se obraćati traži upravo ovu potvrdu.

S druge pak strane, u **potvrđi iz kaznene evidencije navedene su sve pravomoćne osuđujuće presude (a za koje nije nastupila tzv. pravna rehabilitacija sukladno posebnom zakonu)**, koje su izrečene konkretnoj osobi. Međutim, posebni zakoni propisuju kome je dopušteno zatražiti ovu potvrdu i za većinu poslova ona nije preduvjet niti vas svaki poslodavac to smije tražiti. **Ova potvrda vam je važna za poslove u inozemstvu. Evidencija se provjerava i za poslove u državnoj i javnoj službi te za poslove koji uključuju rad s ranjivim skupinama, djecom i maloljetnicima, osobama s invaliditetom i slično.**

KAKO TRAŽITI / NAĆI POSAO NAKON ZATVORA

JAVITE SE ŠTO PRIJE U HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

Radi aktivnoga i sustavnog traženja posla **potrebno se prijaviti u evidenciju Zavoda za zapošljavanje (HZZ) prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta.**

Ako se prijavite u evidenciju HZZ-a, vaš savjetnik ponudit će vam ove usluge:

- informiranje o slobodnim radnim mjestima
- pomoć u definiranju radnog potencijala, definiranju aktivnosti kojima ćete poboljšati svoju zapošljivost, definiranju zanimanja u kojima imate najveće šanse za zapošljavanje;
- uključivanje u radionice kojima se stječu znanja i vještine za što uspješnije snalaženje na tržištu rada;
- informiranje o mjerama aktivne politike zapošljavanja;
- pravne savjete;
- pomoć u dodatnoj (samo)procjeni osobnih mogućnosti, pomoć pri odabiru programa obrazovanja i osposobljavanja ili utvrđivanje preostale radne sposobnosti.

Rok za prijavu u evidenciju HZZ-a ne postoji, osim za pravo na novčanu naknadu.

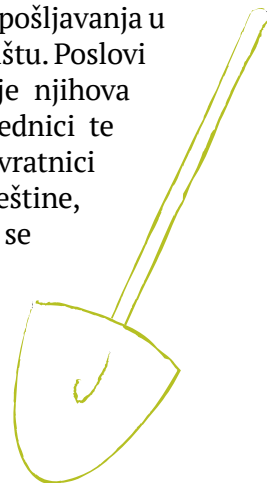
PRAVO NA NAKNADU ZA NEZAPOSLENU OSOBU – Pravo na novčanu naknadu ostvaruju osobe kojima je prestao radni odnos, imaju najmanje 9 mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca i radni odnos nije prestao njihovom krivnjom ili voljom. Pravo na novčanu naknadu imaju i osobe koje su obavljale samostalnu djelatnost. ***Kako su osobe koje su na izvršenju zatvorske kazne u odnosu na traženje posla neaktivne osobe, one po prijavi u evidenciju HZZ-a u pravilu ne ostvaruju pravo na novčanu naknadu. Ipak, provjerite u HZZ-u svoje pravo.***

PRILIKE KOJE SE NUDE NA HZZ-u

U okviru svojih programa, HZZ za povratnike s odsluženja zatvorske kazne predviđa određene mjere, među kojima su **javni radovi**, **potpore za zapošljavanje** te **potpora za samozapošljavanje**. **Pitajte svojeg savjetnika u HZZ-u da vas upozna s mjerama koje biste mogli iskoristiti:**

JAVNI RADOVI jedna su od mjera aktivne politike zapošljavanja, koja je usmjerena na najteže zapošljive skupine osoba u svrhu podizanja njihove razine motiviranosti i aktivacije i zaposlenja na tržištu rada.

Riječ je o kratkotrajnom zapošljavanju u društvenokorisnim radovima kojim se utječe na povećanje zaposlenja i motiviranosti osoba koje su dugo izvan svijeta rada te na poboljšanje njihova imovinskog stanja. Važno je napomenuti da je riječ o kratkotrajnim programima zapošljavanja u radu, koji je neprofitan i nekonkurentan na lokalnom tržištu. Poslovi javnih radova su poslovi niske razine složenosti te je njihova primarna namjena ostvarivanje koristi društvenoj zajednici te ponovno uključivanje na tržište rada. Ovom mjerom povratnici s odsluženja kazne zatvora ne stječu nova znanja i vještine, nego im ona služi kao privremeni izvor prihoda dok se stalno ne zaposle. Navedena mjera mogla bi se opisati kao prikladna intervencija kojom se povratnicima s odsluženja zatvorske kazne omogućuje ponovno uključivanje na tržište rada te pomoć pri podizanju razine socijalne uključenosti i motiviranosti, ali služi i kao privremeni izvor prihoda koji im može pomoći u periodu nakon odsluženja zatvorske kazne.

Sljedeća mjera, pod nazivom „**POTPORE ZA ZAPOSŁJAVANJE**“, namijenjena je također povratnicima s odsluženja zatvorske kazne. **Ova mjera podrazumijeva da je poslodavcu iz privatnog sektora koji zapošljava osobu povratnika s odsluženja zatvorske kazne moguće dodijeliti potporu za zapošljavanje u iznosu od 50% godišnjeg troška bruto plaće te osobe.**

Navedite potencijalnim poslodavcima kako postoji mogućnost da iskoriste ovu mjeru, time ćete možda ostvariti prednost u odnosu na druge kandidate za posao.

Nadalje, tu je još i mjera pod nazivom „**POTPORA ZA SAMOZAPOŠLJAVANJE**“ koju također dodjeljuje HZZ. Ona je namijenjena svakoj nezaposlenoj osobi koja je prijavljena u evidenciju nezaposlenih te koja razvije održiv poslovni plan. Povratnici s odsluženja zatvorske kazne mogu pod istim uvjetima koristiti navedenu mjeru, iako nisu izdvojeni kao posebna ciljana skupina unutar iste te stoga nisu dostupni podaci o njihovom broju.

Sličnu mjeru potpore za samozapošljavanje nudi i Grad Zagreb pa potražite otvorene natječaje na stranicama www.zagreb.hr.

POLAGANJE ISPITA NAKON STJECANJA RADNOG ISKUSTVA U ZATVORU

Iskoristite vrijeme koje ste u zatvoru proveli na određenom radnomu mjestu kako bi vam se priznalo iskustvo i kako biste imali više prilika na tržištu rada.

Trenutačno je polaganje ispita za stjecanje kvalifikacije bez upisa na tečaj moguće kod usavršavanja (npr. pomoćnik knjigovođe ili serviser računala) i neformalne izobrazbe (npr. izobrazba za korištenje pesticida, rukovatelj lančanom motornom pilom), ali samo ako osoba zadovoljava određene uvjete (a uvjeti su određeni za svako usavršavanje, odnosno izobrazbu posebno). Ako je riječ o stjecanju kvalifikacije na razini stjecanja zanimanja, npr. zanimanja krojačice nakon određenog razdoblja rada na poslovima krojačice u kaznionici, to ovisi o prethodnoj stručnoj spremi osobe. Ako za primjer uzmemo već navedenu krojačicu, kod koje srednjoškolsko obrazovanje traje tri godine, osoba sa završenim fakultetom ili srednjom školom neće trebati polagati općeobrazovne predmete, nego samo stručne.

Također, osoba s radnim iskustvom na tim poslovima neće trebati obavljati stručnu praksu, no mora pri upisu priložiti dokument kojim dokazuje svoje radno iskustvo.

To vam može pomoći i ako odlučite nakon izlaska iz zatvora otvoriti vlastiti obrt u kojem ćete nastaviti raditi posao koji ste naučili raditi u zatvoru.

GDJE POTRAŽITI PODRŠKU I POMOĆ PRI ZAPOŠLJAVANJU?

SPLIT

Ulica bana Josipa Jelačića 17
21 000 Split
Tel.: 021/682-940
021/682-941
cisok-split@hzz.hr

ŠIBENIK

Ulica Stjepana Radića 54
22 000 Šibenik
Tel.: 022/336-824
cisok-sibenik@hzz.hr

VARAŽDIN

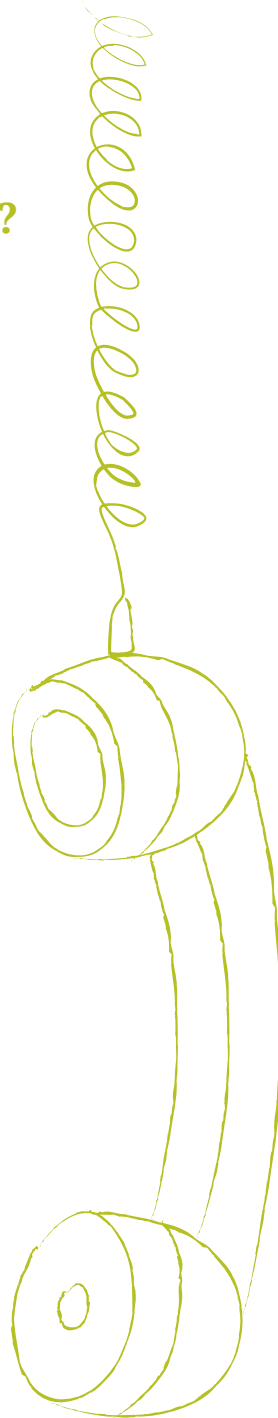
Ulica Ivana Kukuljevića 12
42 000 Varaždin
Tel.: 042/302-179
cisok-varazdin@hzz.hr

VUKOVAR

Ulica Vladimira Nazora 16
32 000 Vukovar
Tel.: 032/637-441
cisok-vukovar@hzz.hr

ZADAR

Ulica Polačišće 3
23 000 Zadar
Tel.: 023/311-949
cisok-zadar@hzz.hr

ZAGREB I.

Trg hrvatskih pavlina 4
10 000 Zagreb
Tel.: 01/6449-627
cisok-zagreb1@hzz.hr

ZAGREB II.

Ulica kneza Višeslava 7
10 000 Zagreb
Tel.: 01/4622-253
cisok-zagreb2@hzz.hr

BJELOVAR

Ul. A. B. Šimića 1
43 000 Bjelovar
Tel.: 043/639-255
cisok-bjelovar@hzz.hr

DUBROVNIK

Ulica od Svetog Mihajla 1
20 000 Dubrovnik
Tel.: 020/641-380
cisok-dubrovnik@hzz.hr

KARLOVAC

Mažuranićeva obala 2
47 000 Karlovac
Tel.: 047/658-925
cisok-karlovac@hzz.hr

KOPRIVNICA

Ivana Meštrovića bb
48 000 Koprivnica
Tel.: 048/853-771
cisok-koprivnica@hzz.hr

OSIJEK

Trg Ante Starčevića 3
31 000 Osijek
Tel.: 031/201-149
cisok-osijek@hzz.hr

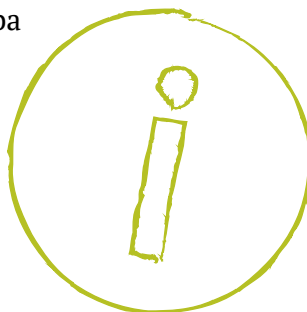
SLAVONSKI BROD

Ulica Ante Starčevića 5
35 000 Slavonski Brod
Tel.: 035/449-089
cisok-slavonskibrod@hzz.hr

CENTAR ZA INFORMIRANJE I SAVJETOVANJE O KARIJERI – CISOK

CISOK potiče aktivno uključivanje svih osoba koje žele poboljšati svoju poziciju na tržištu rada izborom daljnjeg obrazovanja ili stjecanjem dodatnih znanja i vještina kojima se povećava mogućnost zaposlenja. Usluge su besplatne.

ŠTO SE NUDI U CISOK-U

- informiranje i savjetovanje
- pristupačni e-alati (internetski portali, ankete, upitnici za samoprocjenu i aplikacije)
- brošure, letci i drugi informativni materijali
- upitnici za samoprocjenu kompetencija
- informacije o mjerama za poticanje zapošljavanja.

Portal Burza rada (burzarada.hzz.hr)

Internetski portal Burza rada omogućuje nezaposlenim osobama, ali i svima onima koji traže posao ili žele promijeniti karijeru, jednostavnije, brže i preglednije pretraživati slobodna radna mjesta, a poslodavcima pak pregled slobodnih radnika i dostupnih životopisa. Osim navedenoga, moguće je pročitati savjete vezane uz traženje i stvaranje profesionalnih prilika te unapređenje tehnika traženja posla. Na stranicama <https://burzarada.hzz.hr/default.aspx> možete vidjeti i listu platformi za traženje posla.

Korisne adrese

<http://www.hzz.hr/>

<https://zaposlise.hr>

<https://e-usmjeravanje.hzz.hr/>

<https://www.moj-posao.net/>

<https://www.posao.hr/>

<https://www.bika.net/poslovi> (dobar izvor informacija o sezonskim poslovima)

<https://www.agroklub.com/> (poslovi u poljoprivredi)

<https://www.njuskalo.hr/posao>

<https://www.oglasnik.hr/posao-partnerstva>

<https://hr.rulla.com/>

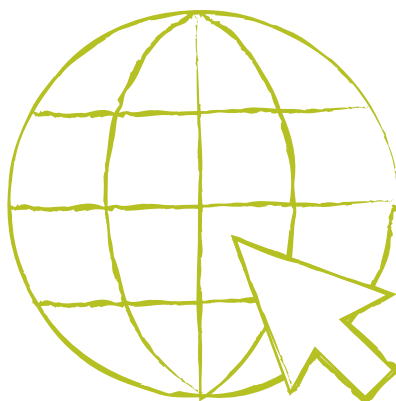
<https://hr.jooble.org/>

<http://www.eposlodavac.com/>

<https://www.specijalist.hr/>

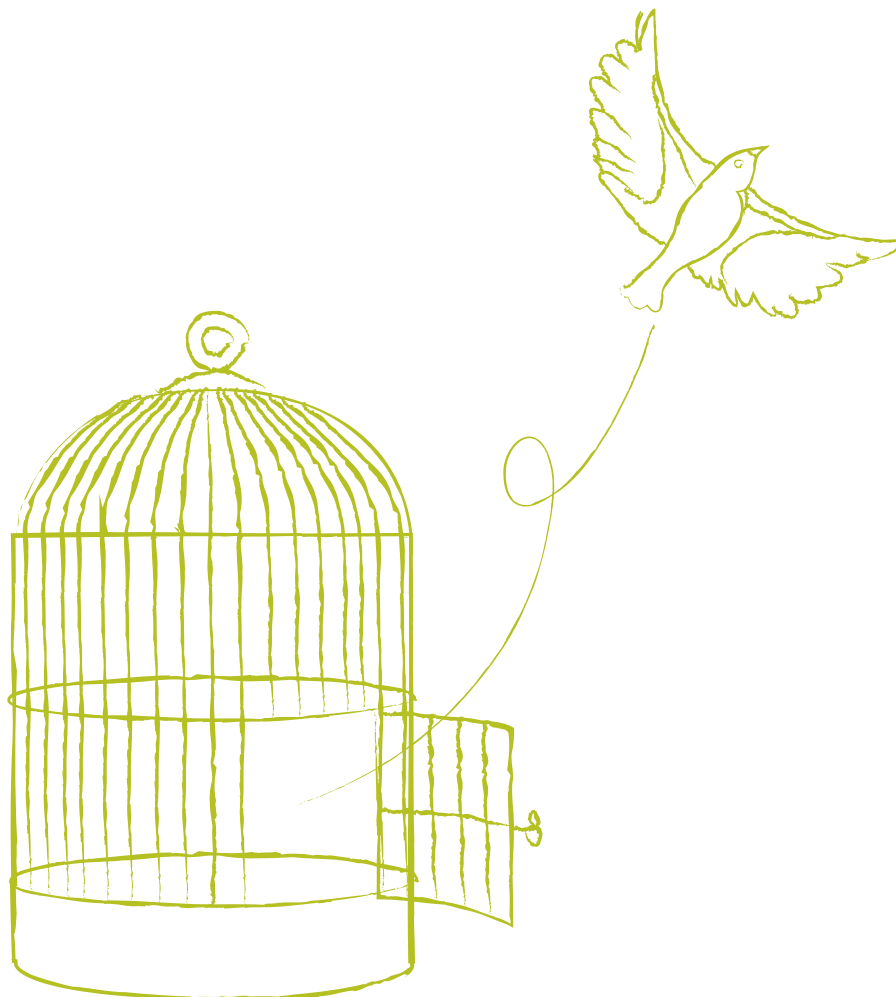
<https://www.careerjet.com.hr/>

<https://ec.europa.eu/eures/public/hr/homepage>

Budućnost nije rezultat odabira jednog od puteva koje nudi sadašnjost – ona je mjesto koje je stvoreno najprije u mislima i volji, stvoreno potom u djelovanju.

Walt Disney

RODA® | roditelji u akciji |

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
pravosuđa

HBOR

Hrvatska banka za obnovu i razvitak